

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420202844
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4420202844.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej vo veci starostlivosti o maloleté deti: O. R., nar. XX.XX.XXXX a O. R., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matky M. bytom G., zastúpená advokátskou kanceláriou Nagy & Nagy s. r. o., so sídlom Kukučínova 8, Nové Zámky, IČO: 53 582 268, a otca O. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX, Y.-T., zastúpený JUDr. Daliborom Motyčkom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova 52, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, určenie výživného a úpravu styku a nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/62/2020-170 zo dňa 20. mája 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch týkajúcich sa úpravy styku (II.) a trvania neodkladného opatrenia (III.) **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením výrokom I. zveril dočasne maloleté deti O. R., nar. XX.XX.XXXX a O. R., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, výrokom II. nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého upravil styk otca s maloletými deťmi: O. R., nar. XX.XX.XXXX a O. R., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený sa s maloletými deťmi stýkať každý nepárny týždeň kalendárneho roka v sobotu od 09.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 17.00 hod. tak, že si deti prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku deti odovzdá v mieste bydliska matky. Vo výroku III. určil, že neodkladné opatrenie bude trvať do nadobudnutia právoplatnosti veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn 16P/62/2020. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 2 ods. 1, § 34 ods. 1, 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ - otec mal. detí sa návrhom doručeným súdu dňa 01.07.2020 domáhal úpravy práv a povinností k mal. deťom tak, že mal. deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky a obaja rodičia budú mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Navrhol, aby mu súd učil vyživovaciu povinnosť v sume 100,- eur na každé dieťa a zároveň navrhol upraviť styk otca s mal. deťmi v každom párnom týždni kalendárneho roka v piatok v čase od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., uvedená úprava styku platí počas veľkonočných sviatkov a letných prázdnin a neplatí počas vianočných sviatkov. Zároveň navrhol upraviť styk počas vianočných sviatkov. Styk navrhol upraviť bez prítomnosti matky. Spolu s návrhom vo veci samej sa domáhal i nariadenia neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého by mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, rodičia budú mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok a zároveň navrhol upraviť styk otca tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi bez prítomnosti matky, vždy v párnom týždni kalendárneho roka v piatok v čase od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. tak, že otec si mal. deti prevezme v mieste aktuálneho bydliska mal. detí a na tom istom mieste mal. deti matke včas a riadne odovzdá, s tým, že matka je povinná mal. deti na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a tomuto odovzdať.

3. V poradí prvým uznesením č. k. 16P/62/2020-30 zo dňa 21.08.2020 súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh otca v časti na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matke zamietol, zároveň nariadil neodkladné opatrenie v zmysle ktorého upravuje styk otca s maloletými deťmi: O. tak, že otec je oprávnený sa s maloletými deťmi stykať každý párný týždeň kalendárneho roka v sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 8.00 hod. do 12.00 hod. tak, že si deti prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku deti odovzdá v mieste bydliska matky. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. detí namietajúc, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné šetrenie vo veci, nedostatočne zistil skutkový stav a svoje rozhodnutie vydal predčasne. Odvolací súd uznesením č. k. 7Cop/8/2021-137 zo dňa 30.03.2021 napadnuté uznesenie súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že odvolací súd považoval postup súdu prvej inštancie za nesprávny v tom, že súd na návrh otca neodkladným opatrením upravil styk otca s mal. deťmi napriek tomu, že mal. deti doposiaľ nie sú ani predbežne zverené do osobnej starostlivosti matky. Súd sa správne nevysporiadal ani so samotnou úpravou styku, keď nezohľadnil denný režim v tom čase len dvojiročných detí.

4. Súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia napadnutým uznesením. Maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa o deti stará od narodenia, žijú s ňou momentálne v spoločnej domácnosti u jej rodičov a v podstate otec mal. detí nemal výhrady voči zvereniu mal. detí do osobnej starostlivosti matke tak, ako to uvádzal i v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol po vytýčenom pojednávaní, pretože sa domnieval, že uplynula doba 6 mesiacov od posledného pojednávania a mal za to, že by mohlo do úvahy prichádzať rozhodnutie i vo veci samej, prípadne uzatvorenie dohody medzi rodičmi. Zdôraznil, že vzhľadom na to, že na pojednávaní k dohode rodičov neprišlo ohľadne úpravy styku, keďže otec považoval uvedený návrh zo strany matky za nepostačujúci a zotrvával na svojom návrhu a keďže bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie vo veci samej, súd opätovne vo veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s mal. deťmi s poukazom na doteraz vykonané dokazovanie. Bez súdnej úpravy sa styk riadne nerealizuje a otec osvedčil potrebu úpravy pomerov medzi účastníkmi v čase rozhodovania súdu. Súd prvej inštancie upravil styk otca s mal. deťmi s poukazom i na jeho pracovné povinnosti, keďže pracuje v zahraničí tak, aby mu bol umožnený dostatočný časový priestor na realizáciu jeho rodičovských práv vyplývajúcich mu z § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Mal za to, že takto vychádzal čiastočne i z návrhu matky a zohľadnil i odpovede v správe PhDr. Kataríny Šubovej nemeniť miesto nočného spánku. Súd prvej inštancie mal za to, že je potrebné dostatočne zohľadniť i pracovné povinnosti otca v zahraničí tak, aby bol i finančne zabezpečený a zároveň, aby sa zbytočne nenavýšovali náklady ohľadne cestovného. Upravený styk zohľadňuje potreby a denný režim mal. detí, ktorý na pojednávaní upresnila i matka. Obaja rodičia v rámci upraveného styku si budú vedieť zariadiť svoje povinnosti a pripraviť deti na styk. Z výpovedi matky jednoznačne nevyplývalo, že jedno z detí je po návrate od otca rozrušené viacej a ide spať neskôr, pretože je tomu tak i počas starostlivosti matky. Ďalej poukázal na to, že je potrebné, aby rodičia medzi sebou komunikovali, odovzdávali si vzájomne informácie vo vzťahu k mal. deťom tak, aby bol zabezpečený najlepší záujem mal. detí, ktorý vyplýva z čl. 5 Zákona o rodine. Keďže sa jedná o úpravu styku neodkladným opatrením, súd prvej inštancie považoval upravený styk za dostatočný s tým, že po vykonanom dokazovaní v zmysle uznesenia z posledného pojednávania vo veci rozhodne, kde zohľadní i skúsenosti z upraveného styku v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia a závery z referátu poradensko-psychologických služieb ako aj mediačného procesu rodičov.

5. Proti tomuto uzneseniu voči výroku II. a III. podala v zákonnej lehote odvolanie matka žiadajúc napadnuté uznesenie zmeniť tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd zamietne. Uviedla, že trvá na vypočutí svojho otca ako svedka, ktorý dôkaz súd prvej inštancie nevykonal. Poukázala na to, že na pojednávaní predložila návrh na styk otca s deťmi v priebehu roka. Navrhovala, aby sa otec s deťmi stykal v mieste ich trvalého pobytu, ktorýkoľvek víkend v sobotu alebo v nedeľu. Ďalej navrhla na styk každú párnú sobotu alebo nedeľu od 09:00 hod. do 17:00 hod. v období apríl - september a v období október - marec od 09:00 hod. do 16:00 hod., Prvý sviatok vianočný a Veľkonočný pondelok. Matka zastala názor, že jej návrh na styk otca s maloletými deťmi je viac v záujme maloletých detí vzhľadom na ich vek, denný režim ako i s poukazom na správu poradenského psychológa. Ďalej poukázala na to, že sa s maloletými deťmi koncom februára 2020 zo spoločnej domácnosti odsťahovala a odišla k svojim rodičom preto, lebo partnerský vzťah s otcom maloletých detí

bol neznesiteľný z dôvodu žiarlivosti, požívania alkoholu s kamarátmi v spojení s psychickým týraním, pričom na tieto skutočnosti otca maloletých detí upozorňovala, avšak bez výsledne.

6. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že dňa 16.06.2021 telefonicky kontaktoval matku maloletých detí za účelom zistenia jej aktuálneho stanoviska vzhľadom k jej vyjadreniam v odvolaní. Matka v rámci telefonického hovoru uviedla, že rodičia sa v rámci mediácie dohodli na tom, že otec sa bude s maloletými deťmi stretávať každý nepárny týždeň v piatok od 09:00 hod do 18:00 hod a v nedeľu od 09:00 hod do 18:00 hod s tým, že matka netrvá na tom, aby sa styk realizoval v mieste trvalého pobytu detí. Uviedol, že rodičia dospeli k tejto vzájomnej dohode aj na základe skutočností, že maloleté deti nezvládajú tráviť dva po sebe nasledujúce dni u otca vzhľadom k svojmu nízkemu veku a dlhému cestovaniu, ktoré musia absolvovať s tým, že otec maloletých detí si bude vedieť svoje pracovné povinnosti zariadiť tak, aby v uvedenom čase vedel maloletým deťom zabezpečovať plnohodnotnú starostlivosť. Túto formu striedania budú rodičia realizovať po dobu jedného mesiaca a následne za prítomnosti mediátora zhodnotia, či je pre nich a pre maloleté deti uvedená forma úpravy styku vyhovujúce alebo ju budú chcieť pozmeniť.

7. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že s odvolaním matky sa nestotožňuje a skutočnosti v ňom uvedené sa nezakladajú na pravde a sú účelovo zo strany matky vykonštruované. Poukázal na to, že sa o deti náležite a príklade stará v čase kedy mu je zo strany matky umožnené s nimi tráviť čas, pričom deti majú dodržaný denný režim, adekvátnu stravu odpočinok, rovnako sa im osobne venuje pri hraní a rozvíjaní ich znalostí a zručností Uviedol, že neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali tú skutočnosť, že otec, tak ako sa to snaží účelovo prezentovať matky, nie je spôsobilý sa o deti riadne starať. Návrh matky ohľadom styku s maloletých detí s otcom považoval za absurdný popierajúc práva detí, ako aj ich otca. Ďalej vo svojom odvolaní uviedol, že pri posúdení správy psychológa pri zachovaní racionálneho zmysľania, dostupných informácií nemožno dospieť k inému záveru ako tomu, že predmetná správa je účelová a na objednávku pričom popiera základné a všeobecné známe princípy zdravého rozvoja maloletých detí, vychádzajúc výlučne z informácií poskytnutých matkou. V tejto súvislosti predložil do spisu Správu klinického psychológa Mgr. Pavla Zámečníka, pre objektívnejšie ustálenie potrieb oboch detí vo vzťahu k ich zdravému rozvoju. V závere uviedol, že otec maloletých detí od začiatku roku 2020, teda od momentu odšťahovania matky s deťmi zo spoločnej domácnosti v maximálnej možnej viere vyvíja snahu za účelom rovnoprávnosti pri výchove svojich detí a to materiálne ako aj formou starostlivosti a výchovy v čase kedy mu to matka dovolí.

8. Kolízny opatrovník zaslal súdu prvej inštancie v rámci odvolacieho konania správu z mediálneho procesu zo dňa 14.09.2021. Z obsahu záverečnej správy vyplynulo, že rodičia dospeli iba k čiastočnej dohode, pričom v otázke nočného prespávania detí u otca sa rodičia nedokázali zhodnúť. Napriek snahe mediátora nebolo možné dospieť ku kompletnej rodičovskej dohode, k čomu prispela aj matkina neoblomnosť, neústupčivosť a neochota zmeniť svoj postoj k nočnému prespávaniu maloletých detí u otca. Napriek tomu, že matka sa mohla presvedčiť o tom, či je otec zodpovedný a schopný postarať sa o ich spoločné deti aj počas noci, túto možnosť radikálne odmietala a jej obavy v teoretickej nepodloženej a nepotvrdennej rovine.

9. Matka s predchádzajúcim vyjadrením kolízneho opatrovníka súhlasila, poukázala na to, že v rámci počiatočnej mediácie sa s bývalým partnerom dohodla na miernej úprave styku otca so svojimi deťmi s tým, že styk sa realizoval každý nepárny týždeň v piatok a v nedeľu od 09:00 hod do 18:00 hod a otec s touto zmenou súhlasil. Táto zmena sa však realizovala iba pár krát. Ešte počas mediácie, ktorá priebežne pokračovala však otec požiadal, aby sa vrátilo k pôvodnému rozhodnutiu súdu. Poukázala na to, že napriek odvolaniu sa, rozhodnutie súdu matka plne rešpektovala a deti otcovi odovzdala v stanovenom termíne a viac krát aj mimo nariadený termín, až na jeden prípad, keď deti spali a nechcela ich zobudiť. Mala za to, že správa PhDr. Šubovej je objektívna a nie účelová a správu klinického psychológa Mgr. Zámečníka neuznáva, nakoľko bola vyhotovená na objednávku otca a na základe jeho vyjadrení a nakoniec sám psychológ uvádza, že nie je možné zaujať stanovisko k vhodnosti, alebo nevhodnosti prespávania detí.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP, § 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. podľa § 387 ods.1 CSP ako vecne správne potvrdil.

11. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je správne a dostatočne odôvodnené, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov, ktoré súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol.

12. Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení: a/ neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia nariadené v prípade, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Civilný mimosporový poriadok v jeho tretej časti obsahuje úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby bol maloletý odovzdaný do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Uvedené neodkladné opatrenie môže súd nariadiť na návrh aj bez návrhu.

13. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie vec správne posúdil, pretože v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd konštatuje, že v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti súd nie je viazaný návrhom, ale zisteným skutkovým stavom, z ktorého vyplynulo, že rodičia maloletých detí nežijú už istý čas v spoločnej domácnosti a ohľadne styku maloletých detí s otcom nedošlo medzi nimi k dohode. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že aj napriek mediácii sa rodičia nedokázali ustáliť na rozsahu styku otca s maloletými deťmi. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní zohľadnil pracovné povinnosti otca, ktorý pracuje v zahraničí a umožnil mu v rámci neodkladného opatrenia dostatočný časový priestor na realizovanie jeho rodičovských práv a povinností. Matka vo svojom odvolaní žiadala návrh na neodkladné opatrenie zamietnuť, pritom z nasledujúcej správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že rodičia sa dohodli na realizácii styku každý nepárny piatok a nedeľu od 9,00 do 18,00 hod. a tento styk sa realizoval bez problémov. Vyznieva potom neopodstatnené návrh matky, ktorá už pred súdom prvej inštancie navrhovala, aby sa styk otca s maloletými deťmi realizoval každú párnú sobotu alebo nedeľu od 09:00 hod. do 17:00 hod v období od apríla do septembra a v období od októbra do marca od 09:00 hod. do 16:00 hod. Odvolací súd dodáva, že uvedený návrh matky je nedostatočný, pretože aj keď sú obe maloleté deti ešte v útlom veku, je veľmi dôležité aby pravidelne a dostatočne často vnímali prítomnosť otca a trávili s ním čas. Otec maloletých detí má tiež záujem realizovať styk so svojimi deťmi v širšom rozsahu.

14. Pokiaľ ide o poukazovanie matky na charakter otca, s ktorým musela partnerský vzťah ukončiť z ňou prezentovaných dôvodov, odvolací súd uvádza, že v konaní nebolo zistené také správanie otca, ktoré by malo nepriaznivý vplyv na vývoj maloletých detí. Práve naopak, maloleté deti nemajú žiaden problém tráviť so svojím otcom vymedzený čas styku. Realizácia styku maloletých detí s druhým rodičom je nielen právom rodiča, ale je aj v záujme maloletých detí, ktoré si potrebujú vybudovať harmonický vzťah aj s rodičom, ktorému nie sú zverené do osobnej starostlivosti. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd dodáva, že otec osvedčil opodstatnenosť potreby dočasnej úpravy práv a povinností k maloletým deťom aj z dôvodu, že doteraz styk otca a detí nebol upravený a k dohode medzi rodičmi nedošlo. Nariadené neodkladné opatrenie má iba dočasný charakter, nakoľko vo veci starostlivosti o maloleté deti prebieha na základe návrhu otca konanie, a až po vykonaní dokazovania súd rozhodne aj o rozsahu styku otca s maloletými deťmi.

15. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie považoval za vecne správne, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP v napadnutých výrokoch týkajúcich sa úpravy styku (II.) a trvania neodkladného opatrenia (III.) potvrdil.

16. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).